

93. על הברחת מזון לגיטו וארשה

ההברחה החלה ברגע הקמת רובע המגורים, שתושביו הצטרכו להתקיים מ-180 גרם לחם ליום, 220 גרם סוכר בחודש, ו-1 ק"ג ריבה ו-1/2 ק"ג רבש וכו'. עשו חשבון שמה שקרוי הזנה רשמית לא כיסה אפילו 10% מהצרכים הרגילים. אילו צריך היה באמת להצטמצם בהזנה הרשמית, היתה כל אוכלוסיית הגיטו מוכרחה למות תוך זמן קצר ברעב...

רשויות הממשל הגרמני עשו את הכל בכדי לסגור את הגיטו הרמטית, ולא לאפשר להכניס לתוכו אף גרם של מזון. הקיפו את הגיטו מכל הצדדים ולא הותירו גם מילימטר אחד של שטח פנוי...

מול החומות הותקנו חוטי תיל ושברי זכוכית. כאשר כל זה לא עזר, הטילו על היודנראט להגביה את החומות, כמובן על חשבון היהודים...

קבעו כמה סוגים של שומרים על החומות והמעברים והגדילו בהתמדה את מספרם וסוגיהם. שמרו על החומות ז'אנדארמריה ביחד עם המשטרה הפולנית. ליד חומות הגיטו ניצבה שורה כפולה של ז'אנדארמרים והמשטרה היהודית... קרבנות ההברחה היו בעיקר בין היהודים אבל לא חסרו גם בין הארים [פולנים]. גם אוארסוואלד השתמש באמצעים חריפים בכדי לבלום את ההברחה. כמה פעמים ירו במברייחים בבית מעצר ברח' גנשהי, ופעם אחת נתקיימה שחיטה ממש (100 איש נורו ליר וארשה). בין הקרבנות היהודיים של ההברחה היו עשרות ילדים יהודים בגיל 5—6, שברבים מהם ירו הרוצחים הגרמנים, בזמן היציאה ועל-יד החומות...

ולמרות זאת, מבלי להתחשב בקרבנות, לא חדלה ההברחה אף לרגע אחד. כאשר הכביש היה עוד חלק מהדם שניגר, ניגשו כבר לעבודה חברים אחרים לפי סימן שניתן על-ידי ה"נרות" שהשטח פנוי...

ההברחה התנהלה: 1. דרך החומות; 2. דרך השערים; 3. דרך החפירות התת-קרקעיות; 4. דרך התעלות; 5. דרך הבתים הצמודים...

רינגלבלום ב, עמ' 274—277.

* הכוונה לבית הסוהר היהודי בגיטו וארשה המכונה גנשובקה.
** מברייחים שומרים.